

de Naaldekoker

Driemaandelijks tijdschrift
Natuurpunt Zomergem

Herfst 2023
sept- okt - november

Zondag 15 oktober, wandeling door de Stuiverse bossen, 14u00, Café 't Oud Liefken, Stoktevijver, Lievegem
Zondag 12 november, beheerzondag, Berhoutsbos, 09u00 – 12u00, we sluiten af met een babbel en een drankje
Zondag 26 november, een namiddag voor onze actieve vrijwilliger te bedanken voor hun inzet voor een betere natuur, jij komt toch ook. Welkom vanaf 14u00. Locatie volgt later via Facebook & website.
Zondag 17 december, Waterdunen, een uniek en nieuw natuurgebied in Zeeland.
Carpool 12u30 markt Zomergem. Terug rond 17u30.

www.natuurpuntzomergem.be

Coverfoto: Jari Vandendriessche. Landkaartje 2de generatie.

 Dagvlinders 3.192	 Nachtvlinders en micro's 1.325	 Vliegen en Muggen 495
 Kevers 456	 Wantsen en Cicaden 421	 Bijen wespen en mieren 410
 Libellen 242	 Geleedpotigen (overig) 215	 Sprinkhanen en krekels 108

Wist je dat alle insecten samen 17 keer meer plaats innemen dan alle mensen bij elkaar? Er zijn wel 5,5 miljoen verschillende soorten insecten in de wereld. In Vlaanderen komen 25.000 soorten voor. Insecten zijn supernuttig en wonderbaarlijk. Maar ze gaan sterk achteruit. De laatste 50 jaar verloren we in Vlaanderen de helft van onze insecten. En we verliezen nog steeds 1% per jaar.

Het leefgebied van insecten verdwijnt zienderogen. Door steeds meer bebouwing en grootschalige landbouw blijft er almaar minder natuur over. Bovendien zijn insecten heel gevoelig voor vervuiling en pesticiden. Vooral in de landbouw worden ze met grote middelen bestreden. In biologische landbouw krijgen insecten meer kansen. Ook ons veranderende klimaat zorgt voor een daling in insecten. Zo zorgen uitgedroogde planten in een hete zomer ervoor dat insecten verdwijnen of andere oorden opzoeken

meer info op: <https://www.natuurpunt.be/hoezo-minder-insecten>

<https://www.hln.be/wetenschap-en-planeet/welke-insecten-leven-in-jouw-buurt-kijk-hier-op-de-interactieve-kaart~a4f8dd039/>

Steun Natuurpunt Zomergem: BE56293021207588 (met vermelding projectnr. 6684 Keigatbos)

Giften vanaf 40 euro zijn fiscaal aftrekbaar, waardoor je 45% van het bedrag recupereert!

Samenstelling bestuur: Contact: vz@natuurpuntzomergem.be, 0473/ 94 39 37

Voorzitter	Sam De Decker	0473/94 39 37, vz@natuurpuntzomergem.be
Secretaris	Wim Meiresonne	Lievegem
Beleid	Marc Geens	0473/75 69 06, beleid@natuurpuntzomergem.be
Penningmeester	Danny Vander Beken	09/372 62 75, danny.vander.beken@gmail.com
Beheer	Michiel De Grande	09/377 06 00, goedele.michiel@telenet.be
Werving	Joost Verbeke	0477/20 47 27, joost.verbeke@natuurpunt.be
Webmaster	Jari Vandendriessche	jari.Vandendriessche@UGent.be
Bestuurslid	Greta Crauwels	0474/34 22 95, greta.crauwels@gctranslations.com
Bestuurslid	Hans Nauwynck	09/372 03 34, hans.nauwynck@hotmail.com
Bestuurslid	Steve Vandewalle	0473/71 67 04, iebevdu@hotmail.com
Bestuurslid	Hannelore Scheir	hannescheir@hotmail.com
Bestuurslid	Peter de Bock	Lievegem
Redactie	Nikolaj Vanvyve	0495/59 35 48, nikolaj.vanvyve@skynet.be

Voorwoord

Beste leden en vrienden van Natuurpunt Zomergem.

Wellicht vraagt u zich af waarom het zo rustig is bij Natuurpunt Zomergem. Toegegeven, na een voorjaar met heel wat werk en tal van activiteiten hebben ook wij de riem er even af gelaten in de zomer. Maar schijn bedriegt ook wel een beetje: er is in de afgelopen maanden heel wat gebeurd, waarvan u de komende maanden ongetwijfeld meer zal horen. Ik maak graag van dit voorwoord gebruik (misbruik?) om een tipje van de sluier te lichten.

Natuurpunt Zomergem zit sinds 2020 in een existentiële crisis. De warme gemeente Zomergem beslist toen immers om te fusioneren met Lovendegem en Waarschoot, en voortaan verder te varen onder de vlag van Lievegem. Elk van die pre-fusiegemeenten telde echter een eigen lokale Natuurpunt-afdeling, waardoor er binnen de gemeente Lievegem drie afdelingen zijn. En hoewel alle drie deze afdelingen ongeveer even groot zijn, hebben ze elk hun eigen werking en klemtonen. Zo ligt de klemtoon in Lovendegem op het beheer van de Vallei van de Oude Kale, terwijl afdeling Waarschoot - mede door gebrek aan een eigen terreinen- vooral inzet op ledenactiviteiten. Zomergem probeert om zowel beheer als ledenactiviteiten gelijk aan bod te laten komen, wat geen evident evenwicht is.

Maar al een tijd wringt er wat. Tot wie moet de gemeente zich richten als ze een vraag heeft voor Natuurpunt? Wie van de drie afdelingen heeft het mandaat om te spreken namens Natuurpunt, als het bijvoorbeeld gaat om beleidsdossiers en standpunten?

Sinds een paar jaar is er daarom op vlak van beleid al een samenwerking tussen de drie afdelingen. We hebben elkaar op die manier leren kennen en beseft dat de andere afdelingen de kwaadsten nog niet zijn. Daarom is begin dit jaar beslist om de kelk te ledigen en zijn er concrete fusiegesprekken opgestart: op naar één Natuurpunt Lievegem.

Zo'n fusie kan diverse vormen aannemen. Het kan gaan om een volledige fusie, waarbij er zoals bij de gemeenten slechts één bestuur meer is. Maar even goed behouden we lokale kernen met een eigen bestuur, dat vertegenwoordigd is in een groter geheel. En wat doen we bijvoorbeeld met financiën? Door ons actief aankoopbeleid van de laatste jaren heeft Natuurpunt Zomergem bijvoorbeeld een torenhoge schuld af te betalen.

De gesprekken daarrond zijn volop bezig, met ondersteuning van Mechelen. En het loopt: er wordt geluisterd, gepraat, en we vinden elkaar. Eind oktober wordt het huiswerk voorgelegd aan de drie voltallige besturen, die verder mogen discussiëren en knopen doorhakken. En als alles goed gaat, kunnen we rond nieuwjaar naar onze leden uitpakken met een nieuwe structuur. Best spannend...

Voel je het zelf ook kriebelen en heb je zin om mee actief mee te werken? Aarzel dan zeker niet om een seintje te geven, helpende handen zijn steeds welkom!

Sam De Decker

Opdracht Geslaagd!

Vorig jaar hebben we langs de Gentseweg zo'n 8000 m² bos aangeplant.

We hebben dit niet alleen gedaan. Een bedrijf uit het Gentse heeft met 30 medewerkers 1 dag komen aanplanten. Op zaterdag en zondag hebben we dan verder aangeplant en ook de palen en draad gezet. Het resultaat mag gezien worden. Door de omrastering is er geen uitval door vraatschade.

Ook de zomer werd zeer goed verteerd en de regen eind juli was zeer welkom.

Bedankt aan iedereen die heeft meegeholpen!

Vogelwerkgroep NP Zomergem

Vogelwerkgroep
Zomergem
natuurpunt

De vogelwerkgroep Zomergem is een werkgroep van Natuurpunt Zomergem. Die zet zich in voor het behoud van enkele markante soorten in Zomergem. Men zet zich vooral in voor de volgende soorten: de slechtvalk, torenvalk, kerkuil, steenuil en ook de zwaluwen.

Steenuil: 'Athene noctua'

Eind februari begin maart wordt er gestart met de jaarlijkse telling van steenuil in Zomergem. Dit gebeurt aan de hand van het afspelen van de baltsroep van een mannetje steenuil waarop de mannetjes steenuil op terrein reageren. Dit gebeurt op vooraf vastgepinde plaatsen in Zomergem. Op die manier krijgen we een zicht op het aantal steenuil koppeltjes. Dit jaar waren de resultaten eerder teleurstellend. Een echte verklaring hebben we er niet voor gevonden.

De omstandigheden waren nochtans redelijk goed. Globaal bekeken over de laatste jaren is er wel een daling van de populatie maar nu was het echt wel frappant. We waren toch wat bezorgd naar de broedresultaten. Wij hebben verspreid over ons werkgebied een 20-tal steenuil nestkasten. Deze zijn vooral geplaatst in een omgeving waar de natuurlijke nestplaatsen, zoals knotwilgen, bijna of zelfs helemaal verdwenen zijn.

Uiteindelijk konden we het broedseizoen positief afsluiten en mochten we 16 jonge steenuiltjes verwelkomen. Al deze jonge vogels worden tijdens de nestcontrole geringd en de gegevens worden doorgespeeld aan de Steenuilenwerkgroep Vlaanderen.

21-23 cm, spanwijdte 54-58 cm

Kerkuil: 'Tyto alba'

Er hangen een 20-tal nestkasten voor de kerkuil. Zo bieden we meer en veilige broedplaatsen voor deze mooie dieren. Deze nestkasten worden hoofdzakelijk in open schuren of stallingen geplaatst. Dit jaar konden wij een 40-tal jonge kerkuilen ringen. Ook deze gegevens worden doorgespeeld naar de kerkuilenwerkgroep Vlaanderen.

Vliegbeeld

33-39 cm, spanwijdte 82-99 cm

Slechtvalk: 'Falco peregrinus'

Zes jaar geleden zijn we gestart met het slechtvalkenproject. Een opmerkelijk lid van onze werkgroep ontdekte een overwinterend mannetjes slechtvalk op de kerktoeren. Door een vruchtbare samenwerking met het gemeentebestuur en de kerkfabriek werd er al gauw een heuse, dit door onze eigen vrijwilligers gemaakt, slechtvalkennestkast in de toren geplaatst. Met direct broedsucces. Jammer genoeg waren de eerste 2 jaren niet succesvol. Dit is allicht te wijten aan het nog onervaren koppel en er was ook sprake van nestverstoring.

Maar het 3de jaar werden de eerste 3 jongen geboren en succesvol grootgebracht. Vorig jaar waren het respectievelijk 4 en dit jaar 3 jongen. Die we voor de eerste keer in Zomergem hebben kunnen ringen. Ze hebben nog een extra wetenschappelijke ring gekregen die afleesbaar is met een verrekijker of telescoop. Voor het verlaten van hun nestplaats, meestal begin juni, kan men genieten hoe ze hun vleugels uitslaan en hun eerste vlieg oefeningen doen.

Dit jaar is heeft één van de jongen een beetje te vroeg de sprong gemaakt en is ongelukkig in een tuintje terechtgekomen. Gelukkig

38-45 cm, spanwijdte 79-114 cm

hebben de opmerkelijke bewoners ons snel verwittigd. Het jonge dier werd terug op het nest geplaatst maar ondanks dat is de poging om hem door de ouders verder te laten voederen mislukt. We waren dan ook genoodzaakt om het VOC te Merelbeke in te schakelen. Daar is het jong dan met de hand verder grootgebracht met als resultaat dat het jong eind juni daar dan succesvol terug in vrije natuur is gebracht.

Torenavalk 'Falco tinnunculus'

Ook de torenvalkjes hebben het dit jaar goed gedaan.

In drie van de vijf nestkasten werd er gebroed met 16 jongen als resultaat. Eén nestkast had blijkbaar een koppel nijlganzen op bezoek.

31-37 cm, spanwijdte 68-78 cm

Zwaluwen:

Boerenzwaluw
Hirundo
rustica

Gierzwaluw
Apus apus

Huiszwaluw
Delichon
urbicum

Reeds vele jaren worden de huiszwaluwennestjes in Zomergem door ons geteld. En de algemene tendens toen was neergaand. Het ging echt niet de goede kant op. Onder impuls van Natuurpunt Zomergem en dankzij de goedkeuring van de toenmalige Gemina werd er een budget vrijgemaakt om extra kunstnesten te plaatsen in onze gemeente. Ook worden jaarlijks subsidies toegekend voor het instand houden van de zwaluwkolonies. Weet ook dat het verboden is om nesten van zwaluwen te vernietigen.

Dit had een positief effect. Met een dieptepunt in 2012 (18 nesten) mogen we 11 jaar later 78 nesten noteren. Dit is een stimulans om dit prachtige werk verder te zetten. Ieder jaar hebben we op Zomergem een 6 tal broedgevallen van de gierzwaluw.

Ook de boerenzwaluw kunnen we nog op vele boerenerven zien rondvliegen. Maar ook zij hebben zeker onze steun hard nodig. Vorig jaar hadden we ook een paar nestjes van oeverzwaluwen op onze gemeente maar kon dit jaar niet opnieuw bevestigd worden.

Het voorjaarswerk : telling en nestcontroles en ringwerk zit er op .

In het najaar wordt er dan weer hard gewerkt want er moeten nestbakken uitgeruimd worden , herstellingen gedaan , nestbakken vervangen die versleten zijn, nieuwe nestbakken maken , nieuwe locaties gezocht , sponsors gezocht enz.....

Opstarten van nieuwe projecten zoals broedvogelmonitoring in Keigat- en Pastershuyzekensbos, project Kievit enz.

Nog een woordje van dank aan het bestuur van Natuurpunt Zomergem voor het aangekochte veiligheidsmateriaal (werken op hoogte brengt namelijk veel risico's met zich mee en we willen veilig kunnen werken).

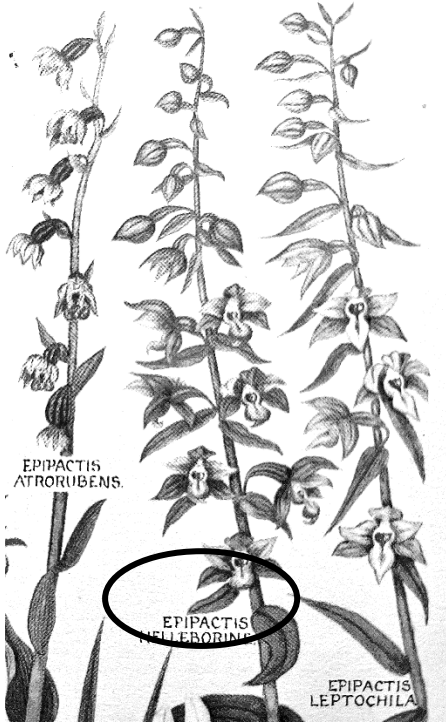
PS alle foto's genomen van nestjongen zijn alleen genomen op moment van nestcontrole en ringwerk.

PS Rechtzetting foto van vorige editie : het waren geen jonge torenvalken maar onze jonge slechtvalken in de kerktoren.

Tekst & Foto's : Danny Vander Beken. Tekeningen: vogelbescherming.nl

Natuursprokkels

***Orchidaceae**, de Orchideeënfamilie telt het indrukwekkende aantal van zo'n slordige 18 tot 20000 soorten. We kennen natuurlijk allemaal de orchidee die je al eens cadeau krijgt voor in de huiskamer. Van smetteloos wit tot vele tinten paars. Bloemen vaak op een lange steel met aan de voet de bladeren die meestal dik en leerachtig aanvoelen. De inderdaad vaak buitengewoon fraai gevormde en gekleurde bloemen bestaan uit een zesbladig bloemdek waarbinnen een zuiltje staat dat ontstaan is door vergroeiing van stijl en stempel van de stamper met een meeldraad die twee klompjes stuifmeel draagt welke meestal op een steeltje zitten dat van een kleefschijfje voorzien is.

Maar bovenal: er komen niet minder dan 49 inheemse orchideeënsoorten voor in België. Akkoord, vaak minder opvallend dan hun grote tropische vensterbanktegenhangers, maar daarom zeker niet minder mooi en meestal ook goed herkenbaar als orchidee door hun bloeiwijze. Vergelijk de bloemen de afbeelding links maar eens! Orchideeën zijn vaak echter gebonden aan arme grond en zijn daardoor in ons intensief landschap stuk voor stuk zeldzaam tot zeer zeldzaam geworden. Bovendien zijn ze voor hun kieming volledig afhankelijk van de aanwezigheid van mycorrhiza-schimmels. Deze schimmels helpen het zaad en de plant om voldoende voedingsstoffen op te nemen.

Maar ook in ons eigen Keigatbos kunnen we dergelijke juweeltjes terugvinden: de brede wespenorchis (*Epipactis helleborine*, midden op de afbeelding) de, in België, algemeenst voorkomende orchidee, staat ook hier af en toe tussen de dreven door te piepen. Deze soort komt vooral voor in loofbossen, wegbermen en grazige bosranden, maar ook in tuinen en parken, vaak in schaduwrijke omstandigheden. Voor bestuiving is deze soort afhankelijk van plooiwingswespen, die gelokt worden via geur. Orchideeën produceren namelijk vaak weinig of geen nectar en worden soms links gelaten door nectarminnende bestuivers. Daarom produceren zij vaak een geur die een bepaald soort insect lokt, of hebben de bloemen interessante kleuren om toch bestuivers te lokken.

Intussen is de brede wespenorchis uitgebloeid, maar als tip: kijk volgend jaar in juli eens extra uit naar deze paarsgroene bloemetjes, ze zijn de moeite waard!

***Volucella zonaria**, stadsreus op bezoek. Eens je deze kerel gezien hebt zal je ook nooit meer twifelen of verwarren met een ander vliegend insect. Maar wie is die stadsreus nu. De stadsreus is met zijn lichaamslengte van zo'n twee centimeter de grootste zweefvlieg van Vlaanderen en met uitbreiding Nederland. Door zijn roodachtig geel met zwarte kleurenpatroon lijkt hij behoorlijk veel op een hoornaar, een andere grote kerel. Aan de korte voelsprieten op de kop is echter al snel te zien dat het geen wesp is, maar een vlieg. Bovendien hebben wespen vier vleugels en vliegen maar twee.

Dat de stadsreus zoveel op een wesp lijkt, is niet voor niets. Deze zweefvlieg legt haar eieren in een wespennest. In feite is ze een schaaft in wolfskleren. Wanneer ze een wespennest heeft gevonden, blijft ze enkele minuten op afstand ervan zitten. Ze poetst haar vleugels en achterlijf met haar poten, mogelijk om geuren kwijt te raken die de wespen zouden alarmeren. Dan betreedt zij lopend het nest en gaat rustig haar eitjes leggen. Ze kan ongestoord haar gang gaan: zelfs als ze in contact komt met de wespen wordt zij niet aangevallen. Hoe dit kan, is niet precies bekend. Misschien verspreidt zij een geur die de agressie van de wespen onderdrukt. Enkele dagen nadat het vrouwtje het wespennest weer verlaten heeft, komende eitjes uit. De larven leven onder in het nest, waar ze zich voeden met afval en dode wespelarven. De wespen laten ook hen met rust. In de herfst verlaten alle wespen het nest: de werksters en de koningin gaan dood, mannetjes en jonge koninginnen vliegen uit om te paren, waarna ook de mannetjes sterven en de jonge koninginnen een overwinteringsplaats zoeken. De stadsreuslarven blijven achter in het lege nest om te overwinteren.

In de volgende zomer verpoppen ze, waarna een nieuwe generatie stadsreuzen verschijnt. De volwassen vlieg is geregeld te vinden op de bloemen van berenklauw, koninginnenkruid en vlinderstruik, waar hij nectar en stuifmeel eet. Vooral in het zuiden en westen van Vlaanderen. Bovendien loopt hun aantal op in zonnige, warme zomers met langdurige perioden van (zuid)oostenwind op. Dan vullen migranten uit zuidelijker streken onze populatie aan. Wie weet zie je een dus een stadsreus in je tuin. (foto: Nikolaj)

***Eén vlinder maakt de zomer niet.** De afgelopen weken kregen we bij Natuurpunt meldingen binnen van mensen die bezorgd waren over het beperkt aantal vlinders. Die indruk van heel weinig vlinders dit voorjaar blijkt inderdaad ook goed uit de cijfers. Bovendien is er niet onmiddellijk veel beterschap te verwachten. Wellicht hebben de lage aantallen vlinders te maken met de droogte en weersomstandigheden van 2022.

Dagvlinders maken samen met bv. aangename temperaturen, bloemen en zingende vogels een belangrijk deel uit van het behaaglijke 'lentegevoel'. Dit jaar laten de vlinders het echter grotendeels afweten: zelfs op de beste dagen worden er op de meeste plaatsen amper vlinders gezien. Dat valt veel bezorgde mensen op. Bij vlinders is het vooral in het voorjaar echter soms niet zo eenvoudig om uit te maken of ze er niet zijn, of gewoon niet vliegen en dus vooral minder gezien worden, terwijl ze wel ergens zitten te rusten en wachten op beter weer. Indrukken kunnen dus misleiden, maar de indruk van weinig vlinders dit jaar wordt inderdaad ook bevestigd door de cijfers. 2023 is – nipt na 2021 - in Vlaanderen het slechtste voorjaar voor vlinders van de afgelopen 15 jaar. Vooral anders talrijke soorten als de verschillende witjes vliegen er nu opvallend weinig. Citroenvlinders, bonte zandogjes en kleine vuurvlinders bv. waren/zijn er wel in redelijke aantallen. Van dagpauwoog wisten we dat de tweede generatie vorig jaar door de extreme droogte en hitte mislukte waardoor er weinig vlinders in overwintering gingen: de verwachtingen waren dus beperkt en dat bleek juist. 2009 is een positieve uitschieter in de dagvlindergrafiek omdat toen op de allerlaatste dagen van de beschouwde periode net een enorme invasie van trekkende distelvlinders ons land bereikte. De afgelopen dagen kwamen opnieuw wat trekkende distelvlinders aan in Vlaanderen, maar geen aantallen om de algemene cijfers te beïnvloeden.

Is 2023 al meteen een compleet verloren vlinderjaar? Op basis van wat we menen geleerd te hebben over de impact van recente droogteperiodes op onze vlinders was de voorspelling dat er na het absurd droge en hete 2022 veel kans was dat het dit jaar niet goed zou gaan met de vlinders (cf. Vlinderstudiedag Lier 25 maart 2023). Dat blijkt tot hiertoe dus te kloppen. Het seizoen met de meeste vlinders is bij ons echter pas de (na)zomer: dan vliegen er tot 10x meer vlinders dan in de lente. Dan vliegen er meer (en bovendien talrijke) soorten en een aantal soorten bouwt trouwens in de loop van het jaar populaties op in meerdere generaties die elkaar doorgaans ruim overtreffen in aantallen. Een slechte start is zelden gunstig, maar hoeft niet noodzakelijk ook meteen een totale ramp te worden voor de rest van het jaar. De prijzen voor de kwaliteit van het vlinderjaar worden pas uitgedeeld aan het einde van het jaar. Een niet te extreme zomer, niet te droog, niet te heet, niet te koud, niet te nat, en met de nodige afwisseling ... kan mogelijk nog soelaas brengen. Zulke 'normale' zomers zijn ondertussen echter zeldzaam. Maar eerst komt nog de traditionele 'junidip': een periode tussen generaties in, waarop er heel weinig vlinders vliegen. Voor eventuele beterschap wordt het wachten tot eind juni, wanneer de zomervlinders van start gaan. Tenzij er nog onverwacht van ergens een flink aantal trekvlinders zou komen aanwaaien, maar ook die kans lijkt klein dit jaar. We kijken met argusogen uit naar de resultaten van het zomerseizoen. (Foto Jari, de kleine vuurvlinder, tekst Natuurpunt.)

***September spinnenmaand.** Komen er in de herfst dan meer en meer spinnen? Niet echt. Je ziet ze alleen meer. In het najaar gaan de vrouwtjes graag naar binnen omdat de nachten kouder worden. En om zich voort te planten, komen de mannetjes dan óók uit de krochten tevoorschijn op zoek naar liefde en een vrouwtje om te paren. Spinnen moeten het immers zonder dating-

app doen. Daarom zie je er dus meer als het weer kouder wordt. Maar het kan ook dat ze je simpelweg meer opvallen omdat ze in de herfst volwassen en dus gelijk ook groter zijn. Voor degenen onder ons die last hebben van arachnofobie, is het fijn om te weten dat het spinnenseizoen niet van lange duur is. De gezellige spinnendrukke duurt meestal van de eerste of tweede week van september tot begin oktober. Heb je afgelopen zomer ook veel spinnen gezien? Dat kan kloppen! Door de zachte winter dit jaar zijn veel spinnen in leven gebleven. Daardoor waren ze in de zomer al groter dan normaal, en zijn ze je waarschijnlijk meer opgevallen. Hoewel ze voor sommigen misschien angstaanjagend lijken, is het belangrijk om het nut van spinnen niet te vergeten. Ze zijn belangrijk voor het milieu en de natuur. Spinnen zorgen ervoor dat de insectenpopulaties niet de spuigaten uitlopen en zijn ook een belangrijke voedselbron voor een breed scala aan dieren. Dus als je een spin in huis hebt zet je die gewoon buiten. Ze zijn liever buiten dan binnen. Het gros van de spinnen voelt zich gewoon ook beter buiten. (Foto Nikolaj, Tijgerspin)

Activiteitenkalender

De Stuiverse bossen zondag 15 oktober 14u00 tot 17u00.

Tussen Stoktevijver en het zuiden van Het Leen liggen de 'Stuiverse' bossen. Een niet zo gekend stukje natuur in ontwikkeling. Een omgeving waar je echt tot rust komt. Wie het ziet zitten kan nadien zijn tentje opslaan op de bivakzone dicht bij Het Leen.

Deze excursie wordt gegidst door onze zusterafdeling uit Waarschoot.

Afspraakplaats: Café 't Oud Liefken, Stoktevijver 65, 9932 Lievegem

Dag van de Natuur zaterdag 25 en zondag 26 november telkens van 09u00 tot 16u30.

Tijdens de Dag van de Natuur ga je aan de slag met beheerwerken in een prachtige omgeving. De Natuurpunt vrijwilligers die er het hele jaar door in de weer zijn zullen je begeleiden. Door samen te werken kunnen er op de Dag van de Natuur grote klussen geklaard worden. Daarenboven krijg je een fysieke workout waar je ontzettend veel voldoening uit haalt: je ziet meteen resultaat.

Het beheer in Natuurpuntgebieden wordt uitgevoerd door vrijwilligers, georganiseerd in beheerteams en ondersteund door professionele terreinploegen van Natuurpunt. Zo wordt er gemaaid om gronden interessanter te maken voor orchideeën, wilgen geknot om de steenuil broedholtes te geven en worden houtkanten en bossen verjongd voor vlinders.

Iedereen is welkom, ook jeugdverenigingen of andere groepen.

Afspraakplaats: info volgt voor deze activiteit.

Zondag 26 november 14u00 tot 16u30, een namiddag voor onze actieve vrijwilliger te bedanken voor hun inzet voor onze natuur, jij komt toch ook?

Een activiteit om jullie figuurlijk in de bloemetjes te zetten. Een oprechte dank jullie wel voor jullie hulp en inzet om, samen met ons, van onze natuur een betere natuur te maken. Koffie en gebak zullen klaar staan.

Afspraakplaats: info volgt voor deze activiteit.

Beheerzondag 10 december 9u00 tot 12u00.

Aangezien de hoeveelheid natuurgebied dat wij als afdeling in ons beheer hebben gestaag gegroeid is engageren wij ons de laatste jaren er ook toe om deze gebieden als dusdanig te beheren. Hiervoor stippen vast de tweede zondag van de maand aan. Hierop is iedereen zeker welkom! Vele handen maken licht werk!

Afspraakplaats: Pastershuizekensbos, Sint-Jansstraat, 9930 Oostwinkel

Waterdunen zondag 17 december 12u30 tot 17u30

In Waterdunen komt alles samen: zilte getijdennatuur, recreatie, kustverdediging en een proeftuin voor zilte teelten. Dit prachtige natuurgebied is in 2022 geopend en nog altijd volop in ontwikkeling. Ondanks dat het gebied nog maar net open is, zie je hier al grote hoeveelheden vogels en planten. De zilte natuur in Waterdunen heeft zich snel ontwikkeld. Tijdens je wandeling kom je verschillende vogelkijkhutten en kijkschermen tegen. Vanuit deze vogelhutten bekijk je de vogels van dichtbij zonder dat ze jou zien!

Afspraakplaats: Kerk Zomergem, 9930 Lievegem. Carpool naar Waterdunen.

Tot slot de wegslak

De gewone wegslak (*Arion rufus*), ook wel rode of grote wegslak, is een soms knalrode naaktslak uit de familie van de wegslakken. Er zijn wereldwijd zo'n 60.000 tot 75.000 soorten beschreven en benoemd. De meeste slakken zijn tweeslachtig; ze kunnen van gescheiden geslacht zijn maar ook hermafrodit of tweeslachtig. De meeste slakken leven in zee, een kleiner aantal soorten leeft in zoet water, en er zijn dus vertegenwoordigers die op het land leven. Deze kerel kan zo'n 20 cm worden. Meestal oranje maar kan ook bruin of groengrijs zijn maar altijd een rode rand rond de voet. (foto Nikolaj